

ŻYWIENIE KASZUBSKO

PISMO LUDU KASZUBSKIEGO

"Zreza Kaszebo" wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla rodziny kaszubskiej "Czerw" ukazuje się w każdym numerze czwartkowym. — Prenumerata pocztowa i pod opaską miejscem 40-—31, prenumeratę pocztową należy odnowić od 1 do 15 każdego miesiąca. — Cena pojedynczego numeru 3-— 21.

Redaktor Naczelny: Ignacy Sautenberg, przyjmuje w środy i soboty od godz. 10-12.
Redaguje Kolegium. Wydawca Spółka. Wydawn. "Zreza Kaszebo". Adres Redakcji i Administracji: Wiechowo, Rynek 7. — Skrzynka Pocztowa nr. 30, Telefon 68.

Rok X

Wejherowo — czwartek, 2. lutego 1947

Nr 22

Limes sorabicus

Gdy padły pierwsze projekty, wytyczania zachodniej granicy Polski, na Odrze i Nysie, znaleźli się Polacy, których ogarnęły poważne wątpliwości, czy to jest słuszne i możliwe. Nawet wielu takich, którzy dobrze znali historię Polski i historię Słowian zachodnich i pamiętali o tem, że granice wytyczne przez Chrobrego na Sali i Łbie nie były przypadkowe, wynikające ze zwycięskiej wojny, lecz zalegalizowaniem faktycznego stanu, projekty takie wydawały się zbyt śmiałe. Stałe wycofywanie się z zachodu i równocześnie poszerzanie granic na wschodzie, urobilo niektórych Polaków w ten sposób, że gdyby za projektowano granicę wschodnią Polski na Dnieprze nie wywołałoby to zbytowego zdziwienia.

Tymczasem nietylko rozum ale w tymże conajmniej stopniu uczucie o wywieście uczucie, które przez długie wieki było żywotną treścią polityki naszego państwa, powinno kierować nasza ekspansję jak najdalej na zachód. Gnieźno i Poznań były kolebką Polski, były jej stolicami a stolice wówczas nie leżały na narywanych państwach. Wrocław, Opole, Szczecin były kolebkami — szczyptów polskich i stolicami księstw piastowskich. Dalej jeszcze miałyby Polacy słowiańskie pochodzenie, językiem i kulturą najściślej z Polską spokrewnione. Dzisiejsze Ziemia Zachodnie, są więc, jeśli się wolno tak wyrazić, polskimi stonami i rodzinymi. A cóż bardziej miłe człowiek wspomina jeśli nie ston rodzinne. Jeśli nawet całe życie człowiek gdzieś indziej spędził to radośnym wzruszeniem napawa go możność zobaczenia raz jeszcze w tych swych stron rodzinnych.

Taka też radość powinnam odczuć z chwilą powrotu na nasze rodzinne Ziemia Zachodnie, z powrotu na zawsze.

Alie nie o to chodzi. Granice Słowiańszczyzny nie kończą się na Odrze i Nysie. Długo Chrobrego słupów granicznych na Łbie i Sali jeszcze daleko. I choć z przestrzeni tych zniknęły dawno już słowiańskie, to musimy o tem zawsze pamiętać, by to przypominać Niemcom, dla których granica na Odrze wydaje się być granicą ich prolektorom.

I jeszcze nie o to chodzi. Chodzi o to, że już za Nysą żyje jeszcze naród słowiański Serbo-Lużyccy. Naród słowiański rządzony przez największego wroga Słowian. Około 500 tys. Słowian pod rządami twórców Oświęcimia, Majdanka, Płaszów, w tymczasem zawiązała się słowiańska. O tem w imię najprostszej ludzkiej sprawiedliwości nie możemy i nie wolno nam zapomnieć.

Poruszał ten temat kilkakrotnie prasa ogólnopolska, poruszał

Warszawa (PAP). Po przebiegu tygodniowej przerwie, która wypełniła prace dwóch komisji sejmowych w dniu 18 bm. Sejm Tworzący R. P. wznowił obrady plenarne.

W sprawie protokołu poprzednich posiedzeń, głos zabiera poseł Żuławski, zając się, iż w sprawozdaniu stenograficznym jego przemówienia z dnia 8 bm. opuszczono szereg zdań i myśli.

W tej samej sprawie zabiera głos poseł Jaworski (Klub Polskiej PPR), wnosząc o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem posła Żuławskiego. Poddany pod głosowanie, wniosek posła Żuławskiego upada.

Przed pierwszym punktem porządku dziennego słuchawie prezydium składają posłowie: Lange, Bobrowski i Rzeszut.

Porządek dzienny przewiduje: 1) sprawozdanie komisji specjalnej do opracowania projektu ustawy o ustroju władz naczelnych R. P. O projekcie ustawy konstytucyjnej. 2) sprawozdanie Komisji Regulaminowej o zmianie art. 8 tymczasowego regulaminu obrad Sejmu, 3) zatwierdzenie składu Komisji Sejmowej oraz wnioski i interpelacje.

W imieniu Komisji Specjalnej — głos zabiera referent, poseł Jarosław (PPS), prosząc na wstępie o uchwalenie projektu ustawy konstytucyjnej.

Dar dla Muzeum Miejskiego w Grudziądzu

Grudziądz (PAP). Muzeum Miejskie w Grudziądzu otrzymało od rodziny Sp. Henryka Gąsiorowski legatę, w której gabinetu znajdowały się kaszubskie, kolekcje przedmiotów ceramiki kaszubskiej, wyrobów koronkowych, obrazów olejnych huculczyńskich, figurkę w strojach słowiańskich, kilku egzemplarzy strojów ludowych, 160 przedmiotów szanowności i mineralogii oraz szereg innych przedmiotów o znaczeniu nierzównym.

Przedmioty te pochodzą z prywatnych zbiorów Sp. Henryka Gąsiorowskiego, wielkiego miłośnika sztuki ludowej.

my i my, i poruszać będziemy tak długo, aż usłyszą nas ci, którzy układają traktat pokojowy z Niemcami. W ostatniej publikacji Edmunda Osmańczyka, jednego z największych znawców problemów granicznych słowiańsko-niemieckich dale się wyczuwa jakby lekka rezygnacja i pogodzenie się z tem, że Lużyce zostaną w granicach Niemiec a jedyną dla nich pociechą ma być bezpośrednia granica z Polską i Czechosłowacją.

Otóż z taką rezygnacją my się

Obrady sejmowe

nej. Referent stwierdza, iż podstawą prac Komisji był projekt klubów poselskich PPS i PPR oraz projekty — PSL i opracowania Prezydium KRN. Mówca przedstawia zasady projektu. Poseł Jarosław kolejno referuje poszczególne artykuły projektu, omawiając i objaśniając charakter i znaczenie każdego artykułu.

Mówca przypomina, iż jedna z pierwszych uchwał Sejmu Ustawodawczego stwierdziła, że KRN dob-

rze zasłużyła się Ojczyźnie. Dziś, kiedy przestaa istnieć KRN, wysuwa się potrzeba powołania do życia ciała, które by peleno kompetencje Prezydium KRN. Inną nowością projektu jest Rada Gabinetowa, która stanowi Radę Ministrów, pod przewodnictwem.

W zakończeniu mówca wypowiada się na temat niedostateczności — projektów, zgłoszonych przez posłów PSL i przedstawia ich istotę.

Z posiedzenia Rady Bezpieczeństwa

Nowy Jork (PAP). Na śródomowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa Związku Radzieckiego wniósł poprawkę oddzielającą sprawę, dotyczące rozbrojenia od funkcji komisji atomowej. Poprawka radziecka stwierdziła, że wyniki prac komisji rozbrojenia wojny stać się podstawą dla opracowania zarządzeń, zmierzających do powszechnej rezygnacji i ograniczenia zbrojeń. Poprawka radziecka zo-

stała odrzucona 8 głosami przeciwko 2, odrzucono jej rezolucję amerykańską 9 głosami przy 2 powstrzymujących się od głosowania.

Poprawka australijska, aby komisja do spraw energii atomowej była zupełnie niezależna od komisji rozbrojenia, została odrzucona 5 głosami przeciwko 2, przy czym 4 państwa wstrzymały się od głosowania.

Katastrofa samolotowa we Włoszech

Rzym (PAP). Czteremset owiec włoski „Davia Marchetti 75” spadł do morza w odległości trzech mil od wybrzeży Terrina w pobliżu Rzymu. Na pokładzie samolotu znajdowało się 12 pasażerów i 5 członków załogi.

Samolot opuścił lotnisko Guidonia i w 10 minut po starcie nawiązał z lotniskiem łączność radiową. W swym pierwszym ostatni u meldun-

ku pilot donosił, że lot odbywa się normalnie.

Rybak zobaczył, że samolot nagle runął do morza. Nikt nie zdążył wyskoczyć ze spadochronem.

Wśród pasażerów znajdowała się 61-letnia księżniczka córka Amira Filid, krewna króla Farii, która zginęła wraz ze swą damą do towarzyszy. Zginął również dyrektor Akademii Egipskiej w Rzymie Almas Bey, udający się do Egiptu by wziąć udział w wyścigach samochodowych w marcu.

Krwawy węgiel w Anglii

Londyn (PAP). W czasie debaty nad kryzysem węglowym w Izbie Lordów kilku mówców opozycyjnych zgłosiło wystąpienie ministra opalu Shinnella. Artykuł Yorku ostrą krytyką ministra, zarzucając mu krótkowzroczność i brak odwagi, a przywódcę opozycji Chamberlain wyraził pogląd, że minister stracił zaufanie opinii publicznej.

Dymisja rządu luksemburskiego

Bruksela (PAP). Z Luksemburgu donoszą, że premier Pierre Dupong złożył na ręce wielkiej księżny Charloty dymisję swego rządu. Dymisja została spowodowana konfliktem między partią chrześcijańską „spółeczną”, którą przewodniczący — jest Dupong, a członkami jego rządu, należącymi do partii socjal demokratycznej w sprawie grożącego strajku kolejarzy.

poodzielić nie możemy. Nam tu na północno-zachodnich rubieżach Rzeczypospolitej, najdłuższe wystawionym na wpływ germańskiej „kultury” najlepiej wiadomo, że bliskość jakiegokolwiek granicy nie odgrywa w Niemczech żadnej roli w kierunku łagodzenia ich polityki narodowościowej. Przeciwnie im bliżej granicy tem terror był szorsty.

Może nam być obojętne, czy Lużyce będą państwem wolnym czy wejdą w skład Polski lub Czechosłowacji, alie nie możemy się zgo-

dzić by pozostały w granicach państwa niemieckiego.

O tem powinna pamiętać zarówno delegacja polska na konferencję pokojową jak i delegacje wszystkich państw słowiańskich.

Wierzę, że delegacja polska po zwycięstwie nad Słowianami linie graniczną między szczyptami słowiańskimi i germańskimi. Dziś po zwycięstwie nad Niemcami Słowianie mają prawo wytyczyć nowy i ostateczny: Limes sorabicus. A. B.

Sylwetki członków nowego Rządu

Edward Osóbka-Morawski

minister Administracji Publicznej

Urodził się we wsi Błyszyn powiatu kieleckiego w 1909 roku. Studiował na Uniwersytecie w Poznaniu, gdzie w 1933 roku, dzięki zawiadomieniu, odcieł — majorem tłumaczem.

Edward Osóbka — jeszcze nie mając aktywności dla działalności, rozpoczął pracę zarobkową, ucząc się jednocześnie w wieloletniej szkole powszechnej. Mając lat 14-cie jest stałym robotnikiem budowlanym w Skarżysku-Kamiennym. W 1929 r. obejmując posadzkę w urzędzie gminnym w Błyszynie, gdzie pracując dwa lata, a później 7 lat w urzędzie gminnym Durawcu. W 1928 r. wstąpił do TUR-u oraz do PPS. Ostra walka z sanacją przyniosła mu w rezultacie liczne procesy sądowe i rozprawy dyscyplinarne, a wreszcie — polecenie zwolnienia z 30 pracy. Wreszcie stało się, że przy spójności w Wieluniu, gdzie działa dwa lata, stał przesyłany za poglądy polityczne i wreszcie jest zmuszony opuścić i to miejsce. Po konfiskacie jednej z jego broszur, skazany zostaje na rok więzienia, po czym zapada decyzja wygnania go do obozu w Berezie. Uprowadzony zwraca się do Osóbki, polecając mu wyjechać do Warszawy, gdzie pracować jako buchalter w Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, organizując spółdzielnię sporowców.

We wrześniu 1939 r. stało się, że w szeregach obywateli, jako, a na początku okupacji wraca do działalności politycznej w konspiracji. Po aresztowaniu członków działaczy socjalistycznych, przejmując pracę organizacyjną, grupując masy wolontariatu „Barykada Wolności”. Organizacja „Polscy Socjaliści” przekształca się później w RPPS, gdzie Osóbka — Morawski dochodzi stopniowo do stanowiska przewodniczącego.

Minister Aprowizacji i Handlu objął urzędowanie

Nominiowany Minister Aproprowizacji i Handlu Włodzimierz Lechowicz objął urząd, w którym przejmując z rąk ustępującego Ministra Dr. Jerzego Sztaalskiego agendy Ministerstwa.

Równocześnie Minister Dr. Jerzy Sztaalski przedstawił Ministrowi W. Lechowiczowi dyrektorów departamentów oraz wszystkich urzędników Ministerstwa.

Więści z kraju i świata

POLSKA

Warszawa (PAP). Dnia 15 lutego br. w Prezydium Rady Ministrów złożył wizytę połączoną Premierowi Józefowi Cyrankiewiczowi oraz dyktatorowi do Waszyngtonu ambasador Stanisław Jędrzejowski p. Hlisa Lina w towarzyszącym radcy ambasady p. Kiełce.

Kraków (PAP). Związek Zawodowy Pracowników Samorządu Terytorialnego i Uyt. Publ. zebrali wśród swoich pracowników 213.578 zł na fundusz odbudowy Ratusza warszawskiego.

Lublin (PAP). Na terenie wsi, hubolskiej w wyniku przeprowadzenia reformy rolniczej podzielenie ziem byłych szlacheckich na 58.800 chłopów, które rozdzielono między chłopów bezrolnych i malarolnych. Do końca stycznia br. około 38.000 chłopów otrzymało tytuły własności.

Pyrzyce. W tutajszym powiecie przebywała pewna ilość Litwinów. Byli to mieszkanki dawnych Prus Wschodnich, którzy zostali tu przesiedleni z terenów byłych Niemiec. Ostatnio Litwini zostali repatriowani na Litwę do swych dawnych gospodarstw.

Opole (PAP). Ostatnio ujęto w Opolu bandę rabunkową, złożoną z 5-ciu młodych przestępców. Bandę młodych na summiem 3 mordsterów oraz 14 napadów do kradzieży a broń w ręku.

Olsztyn. Student Akademii Prawno-Administracyjnej zorganizował sekcję bez

czynności KC i przez pewien czas redukuje się do pracy „Dziennika”. Na jesieni 1943 r. przystąpił do organizowania KRN, gdzie został wybrany pierwszym wiceprezydentem. W marcu 1944 r. wysłany na czele 4-osobowej delegacji do Moskwy, celem nawiązania kontaktu z aliantami, zdobyła broń dla AL i nawiązania łączności

Stanisław Radkiewicz

minister Bezpieczeństwa Publicznego

Stanisław Radkiewicz urodził się w 1903 r. w zapadłej wiośce polskiej Ramkierki, gdzie pozostał do 20-ku roku życia, pracując w witychach. Następnie uczęszczał do szkoły eksternistycznej maturę.

Od młodych lat pracując w szeregach Związku Młodzieży Komunistycznej, wyróżniając się dużymi zdolnościami organizatorskimi, które go wysunęły na kierownika okręgowych komitetów KPP. Kilkakrotnie aresztowany, od roku 1937 do 1932 przebywał w więzieniu. W latach 1932-1933 w Płocku i w Katowicach. W więzieniach uścisł pracę nad sobą i zdobył wykształcenie społeczne i ogólne. W r. 1939 Radkiewicz, działacz robotniczy, uciekł z jednego z punktów wolowych, by zgłosić się ochotnikiem do wojska, zostając jednak natychmiast aresztowany na granicy. Z trudnością wydostał się na wolność.

Marszałek Tito do premiera Cyrankiewicza

Warszawa (PAP). Wymienione zostały następujące depesze:

Jego Ekscelencji p. Józef Cyrankiewicz, Prezes Rady Ministrów — Warszawa.

Proszę o przyjęcie w moim i mojego rządu imieniu serdecznych powitań z okazji uroczystości wspaniałego Wzajemnego Przyłączenia do Federacji Rzeszy-Polskiej.

(—) Josip Broz-Tito, premier rządu Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosłowiańskiej

Jego Ekscelencji Marszałek Josip Broz-Tito, Premier rządu Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosłowiańskiej

obszaru, w którym nabył moją dowolną ilość towaru, placę cna, jaka jest uwzględniona w cenniku. Sklep wyposażony jest w artykuły piśmienne, słodczy i papierosy, przy czym ceny są znacznie niższe od rynkowych. Przechodzi obrót dzienny wynosi 2000 zł. Mimo braku jakiegokolwiek kontroli dochody nie są zanedbawane wypłacają nadużyć.

Szczecin (PAP). Delegat Centrali Skar Surowych w Szczecinie po zorganizowaniu agencji powiatowych na całym Pomorzu, dostarcza miejscem do garbarni około 30 ton surowca regulaminowanego. Głównym odbiorcą w woj. szczecińskim jest garbarnia w Białogardzie, gdzie fabrykowane są skóry twardo — na podszewy.

KRAJE EUROPY

Moskwa. W ramach przygotowań do uroczystości 80-lecia miasta Moskwy w Muzeum Moskiewskim otwarto dwa nowe działy p. n. „Moskwa w wielkiej wojnie w obronie ojczyzny” i „Moskwa w nowym stałowieckim planie pięcioletnim”. W przedwiośnie wielkiego pięcioletnia. W przedwiośnie wielkiego pięcioletnia, w przedwiośnie wielkiego pięcioletnia, zostały zorganizowane kursy dla przewodników po Moskwie.

Moskwa (PAP). Prezydium Rady Narodowej Związku Radzieckiego powołało M. Saburowa na stanowisko wicepremiera ZSRR.

Wiedeń (UP). Pod protektorem austriackiej ambasady w Pradze oraz czeskiego słowackiego ministerstwa spraw zagranicznych

z organizacjami polskimi w ZSRR, przy pomocy oddziałów partyzanckich przedsięwzięcie się przez linie frontu. Cui wywarają za siebie ocaleni. Edward Osóbka-Morawski jest następnie przewodniczącym PKWN i kierownikiem resortu Spraw Zagranicznych, a od 1 stycznia 1945 r. — Premierem Rządu Tymczasowego i Ministrem Spraw Zagranicznych.

Od czerwca tego roku stał na czele Rządu Jedności Narodowej.

W roku 1941 wstąpił do Armii Czerwonej, a po utworzeniu armii polskiej w ZSRR — do Drugiego Pułku Artylerii Lekkiej, który zastępca dowódcy. Na początku 1943 odkomenderowany do zarządu głównego ZPP, jest jednym z organizatorów dywersji na tyłach armii niemieckiej.

Gdy powstał PKWN Radkiewicz wszedł w jego skład, stał na czele resortu bezpieczeństwa. W Rządzie Tymczasowym piastując tę funkcję Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego i to samo stanowisko zajmując w Rządzie Jedności Narodowej.

Jest członkiem Polskiej Partii Robotniczej.

wii — Belgrad.

Przesłałem moje serdeczne podziękowania za życzenia nadesłane mi z okazji objęcia przeze mnie urzędu Prezesa Rady Ministrów.

(—) Józef Cyrankiewicz, Prezes Rady Ministrów

Warszawa (PAP). Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ob. Jan Dłukacz składał za drogą podziękowanie tym instytucjom, związkom, organizacjom i poszczególnym osobom, które nadesłały depesze i listy z życzeniami w związku z mianowaniem Go Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

ny, ministerstwa szkolnictwa i ministerstwa informacji odbędzie się w Pradze wyjazd szefów amerykańskiej, która otwarta zostanie dnia 6 marca br. i trwać będzie cztery tygodnie. Wystawa sprowadzona będzie samolotem z Paryża, gdzie poprzednio się odbywała.

Opa. Na skutek dużej choroby i braku opłać wszystkie szkoły zostały zamknięte. Kina, teatry i lokale rozrywkowe nie otrzymują przydziału rolów.

Wiedeń (SAP). Kola gospodarcze Austrii spodziewają się w najbliższym czasie powołać transporty wojskowe z Czechosłowacji, Polski i Zagłębia Ruhry, co wpłynie korzystnie na poprawę katastroficznej sytuacji opałowej w Austrii.

Londyn (PAP). Na piątkowym posiedzeniu konferencji palestyńskiej min. Ben-El-Mechaieł przedstawił brytyjski rząd postanowił przedstawić sprawę Organizacji Narodów Zjednoczonych

NA INNYCH KONTYNENTACH

Nowy Jork (PAP). Staraniem Polskiej Rady Repatriacyjnej w Detroit odbył się pierwszy kongres 2 trzysy osób wieprz testacyjnych przeciwko tym kolom amerykańskim, które propagują poparcie Niemiec kosztem Polski.

Manilla (SAP). Z górą setka uzbrojonych Japończyków, którzy naladziwie nie widzą jeszcze, że wojna się skończyła, zaburzają wodę na wyspie Palawan w rejonie Filipin.

Przegląd prasy

Perspektywa Odry

Na łamach „Odry” z dnia 16 lutego br. ukazał się artykuł Pawła Kuppkego p. t. „Perspektywa Odry”. Autor artykułu występuje słusznie przeciw tym repatriantom zza Bugi, którzy w swej nieświadomości politycznej sięją nad Odrą szkody dla kraju polski. Ponieważ plotkowsko tego rodzaju pokucie się tylko wśród repatriantów zza Buga, poruczymy w tym do obowiązku artykuł w całości podać naszym Czytelnikom:

„Liczy Polacy repatriantów z Wina czy Lwowa a ciadli na Ziemiach Odryskich z trudnością odnajdują, sobie zwęził uczuciowo, które na synów polskiego Zachodu, a tymi ziemiami wędrowników w przywrotnych rozmowach gadają z sobą o nowym obrazie ziem polskich, a z tamtych repatriantów wyrywa się westchnienie: ach, Wilno, ach, Lwów! Długoż czekać, aż ciadli, myślnie, przed nami jak biała karta, którą zapisać będą nasze i przyszłe pokolenia słowem o triumfach odciennej pracy i trudów, wyołubie otwierając księgę zapisaną Już i zamkniętą na siedem pieczęci. Jak to przeszkadza ciekawościom wchlewności Ziemi Odry, która, jak się myśli, myślnie, o to wiecda najpóźniej, o którą się wami stykały w owych latach niepolitycznych rozmowach, przy kawie lub kartkach, we Wrocławiu, Szczecinie czy Gdańsku.

Wielu z braci repatriantów nie zdawało sobie sprawy do pracy na polskim Zachodzie, gdzie, jak się myśli, myślnie, o to wiecda najpóźniej, o którą się wami stykały w owych latach niepolitycznych rozmowach, przy kawie lub kartkach, we Wrocławiu, Szczecinie czy Gdańsku. Wielu z braci repatriantów nie zdawało sobie sprawy do pracy na polskim Zachodzie, gdzie, jak się myśli, myślnie, o to wiecda najpóźniej, o którą się wami stykały w owych latach niepolitycznych rozmowach, przy kawie lub kartkach, we Wrocławiu, Szczecinie czy Gdańsku. Wielu z braci repatriantów nie zdawało sobie sprawy do pracy na polskim Zachodzie, gdzie, jak się myśli, myślnie, o to wiecda najpóźniej, o którą się wami stykały w owych latach niepolitycznych rozmowach, przy kawie lub kartkach, we Wrocławiu, Szczecinie czy Gdańsku. Wielu z braci repatriantów nie zdawało sobie sprawy do pracy na polskim Zachodzie, gdzie, jak się myśli, myślnie, o to wiecda najpóźniej, o którą się wami stykały w owych latach niepolitycznych rozmowach, przy kawie lub kartkach, we Wrocławiu, Szczecinie czy Gdańsku.

Nie należy lekceważyć owego Flakieru propagandy, bo jak-e czadło jest ono niemieckiego chadła. To przecież w Hamburgu zmieszono i wydrukowano plonki, wkradło dostawcomi Lwów, ale oddał braciom masłi Szczecin i Wrocław. Nasz realizm jest może dla wielu okrutny, ale niemiernie okrutnie dla Ojczyzny, a owi wadychania, plotki, romantyczne nadzieje — Przeszkadzają bowiem integralnemu wstąpieniu w Ziemię Odryską, sprawując, że wielu wciąż jeszcze czuje się, że jak lotu! plech.”

Muzeum Rybackie w Gdyni

Gdynia (PAP). Z inicjatywy Polskiego Instytutu Rybackiego powstanie w Gdyni Muzeum Rybackie. Muzeum zawierać będzie duży okaz fauny i flory morskiej oraz specjalny dział poświęcony zagadnieniom sprężu rybackiego.

Plan przyjazdowy gminu, przeznaczony dla wsi w Gdyni, został już zatwierdzony. Otwarcie nastąpi w czasie Międzynarodowych Targów Gdańskich.

Jesteś Kaszebski
Wspieraj „Zrzesz Kaszebski”

Sprawy katolickie

Nowy biskup łódzi

J. E. Biskup Włodzimierz Jędraszek złożył stolicy arcybiskupiej w Warszawie depeszę, w której odczytanie został gończiarzem Arcybiskupa tytularnego Dyzryppa. Ojciec Jędraszki, Kłajpaka, dziekan wileńskiowy Wydziału teologicznego w Białymostku.

Zniszczone kościoły

Liczba zniszczonych kościołów, albo tak wzniesionych, że nie można w nich odprawiać nabożeństwa, wynosi jeszcze na Śląsku Opolskim 35. Z tego w samym powiecie Głubczyskim 13. Liczba kościołów znacznie podnoszących się już wprawdzie, jest znacznie większa. Ponieważ w wielu z nich, gdzie kościół jest zniszczony, wcielała także bardzo poważnie parafia, planuje się osobną zbiórkę, w kościołach całej Opolszczyzny na pomoc przy odbudowie tych kościołów w Wielkim Tygodniu oraz w I święto Wielkanocne.

Praca kapłanów na przedmieściach Warszawy

Korespondent dziennika „Figaro” dał dekadny raport: że zwiedzenia zaułków przedmieść warszawskich, gdzie od 1943 r. z kapłanostwem arcybiskupa Sułkowskiego i biskupa Jędraszki, dzieła we wszystkich kościołach robotników, pracując z nimi w fabrykach lub w warsztatach. W jednym do domu dziennikarz zastał młodego człowieka w bluzie robotniczej. Świecił ręką do pracy. Na ścianie kręży. Ładko elozne, parę stołków, a na drzwiach zastawia, za nią stoją, a tam przybory do pracy. Dwie to oprowałowiki. Mówi: — młodzi robotnicy — jako przelotne portaty do łonego domu pojutrze znów gdzie indziej”. Innego księdza zastał w pracowni szewskiej z motykami w ręku. Zawód ten wiele sprawia apolitywno, bo młoda dziewczyna prowadziła z klientami. — Pod wpływem takiej pracy dzieła są nadzwyczaj nawierceni.

(Wiedzy Redyca Niepokoi).

Admirał - zakonnik

Reprezentantem rzędu francuskiego w burzących się Indochinach jest admirał Thierry d'Argenlieu. Miał to być, że ów admirał jest równieżem... karmelitą bozym.

Thierry d'Argenlieu jest potomkiem starej i rychej rodziny. Ojciec jego był admirałem Floty franc., jeden z braci zginał w ostatniej wojnie jako generał, drugi zaś kapitanem, dwaj pozostali — dominikanami.

On sam poświęcił się marynarce wojennej. Zawsze ślęko pobozny porucznik wkrótce stał wojskową i wstąpił do zakonu karmelitów bosych, gdzie w 1921 r. składa ślub. Po studiach teologicznych w 1925 r. otrzymał święcenia kapłańskie. W

Szkolenie zawodowe w przemyśle spożywczym

Do różnych rodzajów szkolnictwa, jakie powstają po wojnie i wyniku rozmowy gospodarczego Polaków, dodać należy akcję szkolnictwa zawodowego w przemyśle spożywczym, zorganizowaną przez Ministerstwo Aprobacji i Handlu, kierowaną ten samemu podjęciu. W związku z 3-letnim planem gospodarczym ułożony został 3-letni plan przygotowania kadry techniczno-administracyjnej, oparty na zapobieganiu poszczególnych branż, uwzględniając szkolnictwo stałe dla młodzieży, wstępującej do szkół zawodowych, stale kursów dla robotników wykwalifikowanych, podwyższenia ich kwalifikacji technicznych oraz system kursów dorywczych dla wszystkich kategoriej pracowników.

Zadanie kształcenia techników spełnia uruchomienie ich na początku br. szkolnego Państwowego Liceum Przemysłu Spożywczego w Zabrze.

Jest to szkoła dla 4-tych klasowego gimnazjum ogólnie kształcącego (lub równoważnego 3-letniego gimnazjum zawodowego). Posiada 3 wydziały: młynsko - piekarniczy, konserwowy i fermentacyjny, a dalszą możliwość specjalizacji w 6 kierunkach:

1) młynarsko - piekarniczym, 2) konserwowo - młynskim, 3) warzywno - owocowym, 4) winiarsko - odcinowym oraz drożdżowym i 5) spożywczym, obejmującym z kolei cukiernictwo, przemysł kawowy, suszarnictwo.

Przewidywane zapotrzebowania na techników, wyrastających się w cyfrze przeciętnie 200 rocznie, Liceum nie może całkowicie zasopolić, tym bardziej, że pierwszy absolutnie odda przemysłowi dopiero w 3-cim roku planu (kurs nauki w Liceum trwa 3 lata), okazując się konieczność uruchomienia 1 i 2 pół rocznie. Technikum, przeznaczonego dla robotników najdłuższej, którzy po zdobyciu wiedzy teoretycznej powiększą zakres technik, głównie w przemyśle konserwowym.

Prócz tych szkół uruchomione zostały szkoły przemysłowe, które mają na podbudowie kształcenia szkoły powszechne.

Państwowe Gimnazjum Kulniczne w Warszawie, Państw. Gimn. Przemysłu Katowice, Państw. Gimn. Przemysłu Mięsnego w Łodzi, Państw. Gimn. Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Zielonkach na Dolnym Śląsku, Państw. Gimn. Winiarskiego w Łodzi.

Nauczanie w powyższych szkołach i w Liceum oparte jest na przedmiotach zawodowych teoretycznych, ogólnie - kształcących, zajęciach warsztatowych w fabryce oraz na praktykach wakacyjnych w wymiarze 1 miesiąca w ciągu ka. tego roku nauki.

Wszystkie szkoły są bezpłatne i internatowe. Poda tym Ministerstwo Aprobacji i Handlu prowadzi w Zabrze Ośrodek Szkolenia Zawodowego, który jest stałą siedzibą wszystkich kursów przemysłowo-administracyjnych, Ośrodek uruchomiony został na początku 1946 w ciągu tego roku przekształcił około 600 techników na następujących kursach: planowania, kontrolerów gospodarki materiałowej, referentów aprobacyjnych, robotników fabrycznych i in.

Uwaga

Lublin (PAP). Prokuratora Sądu Apelacyjnego wywiza osoby, które przybywały za czasów okupacji na terenie Lublina do składania zeznań o zbrodniczej działalności członka formacji SD Edmunda Schneidera, który urządził w gmachu SD przy ulicy Uniwersyteckiej pod „Zegar”. Wszelkie informacje należy nadsyłać na adres: Prokuratora Sądu Apelacyjnego w Lublinie, K. Przedmieście 41.

INFORMUJEMY

Adresowanie przesyłek do miejscowości Gólsk - Brzeźno Gólska.

Przykłąd pocztowy dla mieszkańców Brzeźna Gólskiego, dotarczone będą od dnia 1. 3. 1947 przez Urząd pocztowy Gólska - Nowy Port.

Celem uniknięcia opóźnienia w dotarciu przesyłek, mieszkańcy miejscowości Gólsk - Brzeźno Gólskie, winni we własnym interesie podawać swój adres pocztowy następująco:

(Mieczysław Zieliński)

Gólsk - Nowy Port

Brzeźno Gólskie

(ul. Południowa nr. 4, 2 na)

Ruch radiotelefoniczny we Skierni Zjednoczonych A. P.

Od dnia 15 lutego 1947 r. wprowadza się ruch radiotelefoniczny w Skierni Zjednoczonych A. P. w Zurich, Berno, szwajc., Nowy Jork. Opłaty w ciągu całej doby za trzymiesięczny rozmów, zwykłej wynosi 1.245 zł (tysiąc dwieście czterdzieści pięć złotych).

Dopuszcza się rozmowy państwowe oraz prywatne między Kociuszkowicami i Krakowem. W razie niedołączenia do skutku rozmowy z określonej osoby pobiera się opłatę za przygotowanie rozmowy w kwocie 80 zł (osiemdziesiąt złotych).

Ruch telegraficzny w Danii

Od dnia 15 lutego 1947 r. wprowadza się ruch telegraficzny w Danii. Opłata za trzymiesięczny rozmów, zwykłej w ciągu całej doby wynosi 280 zł (dwieście osiemdziesiąt złotych). Dopuszcza się rozmowy państwowe i prywatne między Kociuszkowicami i Danią, szwajc., z uprzedzeniem i zgadzeniem wyświeślenia. W rozmowach dozwolone są wszystkie języki europejskie.

Wydawnicwa

Komitetu Kociuszkowskiego.

Kraków (PAP). Na zakończenie działalności Komitetu Kociuszkowskiego w Krakowie wydał szereg broszur. Wyminent to nalezy: Kalendarz Historyczny, zawierający przez treść informacyjną, szereg artykułów literackich oraz sprawozdanie z osiągnięć Komitetu. Wspomnieć należy o zbiorze opowiadań o Kociuszkach dla młodzieży pt. „Pod sztandarem wolności” oraz o interesującym pracy Dr. Karola Kociuszki pt. „Dzieje Kociuszki”. Wydane również zostały dwa utwory sceniczne Jana Podkowi „Biała sukmana” oraz inscenizacja powieści Włodzimierza Tetmajera „Radcławiec”, w przerobcie Marii Kociuszkowej.

Piszcie - korespondencje

z „Zrzecz Kaszebską”

ALEXANDER MAJROWSKI (172)

Żeć i Przigiód Remusa

Zofereadł Kaszebski

(Postępní wólk)

— wie, chdzie tu w tich wjeplch wodach piana krolko, co cukiela z drzew na nasz sieniowci chdzia najedze grabami stolimów w Mjirachochim lese?

— Czú cò do głowé przeszoł? — rzekł Traba markotno. — Niech wo pełną drogini jakli jmi Pon Bog wole i moze jech chdzie go wozó nje sa. A pocuż te mje wleczszaj tu, na ten kumj swjata, tego jò se doznac nji moge!

Traba se gorzel, bo ten nocni marsz na njewiadomich drogach a pioskawatich i częchich zmeczel go dośc tle. Ale jò czul wólów w gnoch.

W źewnoto mjoł naju dwojnijk wo patrzone, ale pije nama se chcalo. Tak ma poszła do mali karczmó, — chdzema kije reboków poznala, s chternimi Traba se wól w godke.

Wonió wopowjadł, że jesz za jezoro — za rzekę Pustynik mowjł niesz mowj, nawlek jò po wóscie rzeki Lupaj. Jak se dojdzieł, że jwje ze towaré, zczale se bajłki. Alom wzebl se, jęgló i nijkij. Moich kszkó njiht nie chłk kupjic bo pisma naszigo nie belé wółki.

Traba wpejwjsz z niji kije kieliszów, nabról znova chdzia. — Czú cò do głowé przeszoł? — gweśno tu le pjeok i woda w tich dziełu swjata. Ale pokąd wonió mājł tak dobrą gorzokle duniśką, nie strachom se, żebe mje se pesk nie wékruczyjł nakstółł starniejewjengo.

Tak jò ju z toba pude na kuic karczmj, jwje jwje, jwje jwje, jwje jwje, se strachom. Gweśno ten Czorní wól zbierajó szoków nie nadarnó nom groził. Mieszłé, że mje mój chdzia, bo nogji mje njesc nie zadną.

— Kije tak? — rzekł jeden z reboków — to me możem waju przewjezczoł do Jizbje. Bo veille jenera przez njejski i biota droga poprowdźe zimkó.

Tak ma jich zgrodła. Ale muszalszama se bosu zechć i duż kawałk jesi w jezoro. Sndkij bo wono takj, że nawetk jich kielj czoła nji mogłé dojchac do kraju. Le w żłob-

je cennim, chternim Leba przez jezoro bjezi, gbieło tak jak noc.

— Czú cò do głowé przeszoł? — gweśno tu le pjeok i woda w tich dziełu swjata. Ale pokąd wonió mājł tak dobrą gorzokle duniśką, nie strachom se, żebe mje se pesk nie wékruczyjł nakstółł starniejewjengo.

— Czú cò do głowé przeszoł? — gweśno tu le pjeok i woda w tich dziełu swjata. Ale pokąd wonió mājł tak dobrą gorzokle duniśką, nie strachom se, żebe mje se pesk nie wékruczyjł nakstółł starniejewjengo.

— Czú cò do głowé przeszoł? — gweśno tu le pjeok i woda w tich dziełu swjata. Ale pokąd wonió mājł tak dobrą gorzokle duniśką, nie strachom se, żebe mje se pesk nie wékruczyjł nakstółł starniejewjengo.

— Czú cò do głowé przeszoł? — gweśno tu le pjeok i woda w tich dziełu swjata. Ale pokąd wonió mājł tak dobrą gorzokle duniśką, nie strachom se, żebe mje se pesk nie wékruczyjł nakstółł starniejewjengo.

— Czú cò do głowé przeszoł? — gweśno tu le pjeok i woda w tich dziełu swjata. Ale pokąd wonió mājł tak dobrą gorzokle duniśką, nie strachom se, żebe mje se pesk nie wékruczyjł nakstółł starniejewjengo.

